

Zondag 13e zondag door het jaar

Thema: God laat ons niet in de steek

Lezingen: Wijsheid 1,13-15;2,23-24 en

Marcus 5,21-43 of 5,21-24.35b-43

1 juli 2018

Joost Koopmans

Voor de ramptoeristen is het duidelijk: dat kind van Jezus is dood en ze beginnen alvast met weeklagen. Maar 'dood' is, zoals ik in het openingswoord al zei, een woord met meerdere lagen. Jezus zegt dan ook tot de weeklagers: "Hou op met dat misbaar, het kind is niet gestorven, maar slaapt". Het is interessant te zien hoe een collega-pastor als Jos Zwetsloot daarmee omgaat. Als geen ander vertaalt hij oude teksten naar het hedendaags levensgevoel, en zo weet hij ook het wankelende leven van dit meisje naar deze tijd te vertalen.

Ik citeer: "Het gaat over een twaalfjarig meisje. Haar vader heeft een hoge functie in de plaatselijke kerk. De dochter van de dominee zouden we nu zeggen. Zo'n kind heeft het niet altijd gemakkelijk op school en waarschijnlijk thuis ook niet. Ze begint aan de pubertijd en er dreigt anorexia, want Jezus zegt dat ze haar te eten moeten geven. Ze kwam blijkbaar in opstand tegen haar vader en wilde niet aan de strenge wetten die hij oplegde voldoen. Zo'n meisje sterft van ellende en benauwenis. Ze zit in een soort dwangbuis en de innerlijke weerstand heeft zich in haar vastgezet. De vader is geschrokken en vreest zijn dochter te verliezen. "Wees niet bang, maar blijf geloven", zegt Jezus. Regels, wetten, angst, het zijn de vijanden van het geloof.

Als Jezus het huis binnenkomt, wordt er geklaagd en gejammerd om de dood van het kind.

"Het kind slaapt", zegt Jezus. Dan beginnen ze te lachen. Het is de lach van het ongeloof. Ongeloof laat alles verstenen en verstarren. Daar kunnen mensen aan kapotgaan. "Allemaal eruit!", zegt Jezus. Hij wil geen pottenkijkers die niet willen geloven. Geen lui die het heilige belachelijk maken. Jezus pakt haar bij de hand en richt haar op. Hij maakt haar los uit de beklemming die door de jaren heen gegroeid is en die het bruisende en verlangende leven in haar gedood heeft. Hij laat het meisje op eigen benen staan. Ze kan nu zelf op weg naar de toekomst, 12 jaar is ze. Ze is geen kind meer. Loskomen, vrijmaken, de deuren openzetten, de verstarring doorbreken. Zo gaat Jezus te werk.

Dit verhaal wil ons dus iets meer vertellen dan het feit dat Jezus een dode opwekt, die later toch weer gestorven is. Dan zou het een pijnlijk verhaal zijn, vooral voor ouders die een kind verloren hebben. "Waarom toen wel en nu niet?" Bij de interpretatie die we zojuist gehoord hebben gaat het echter over strenge wetten die de ene mens de andere oplegt; over de angst waarmee mensen elkaar klem kunnen zetten.

En als dat is ingezien, gaat het verhaal verder over bevrijding, elkaar bij de hand nemen, uitzicht bieden, een vergezicht aanreiken.

Meisjes, zoals de dochter van Jairis, en jongens, zoals die uit Thaim, zulke jongeren zijn er vandaag de dag méér dan genoeg. Ze twijfelen aan hun toekomst, aan hun talenten, ze kunnen zich snel in de hoek gedrukt voelen. Soms komen ze daar niet uit en voeren een hevige strijd in zichzelf.

"Talita koemi", zegt Jezus dan "sta op, kom ga lopen, ga eten, de wereld ligt voor je open". De ander angst aanjagen, klein houden, vast houden, het werkt niet. Dat slaat alles dood. Daarom: "Sta op en ga leven! We houden van je".

Zó gezien is dit niet het pijnlijke verhaal van een meisje dat door de dood getroffen wordt, of van ouders die een kind verliezen. Het gaat niet over een onbegrijpelijk wonder, maar over een weg ten leven.

Weet u wat pijnlijke verhalen zijn?

Dat criminelen door slimmigheden of vormfouten worden vrijgesproken; dat de rijkdom bij enkele mensen steeds groter wordt, en de armoede bij een groot deel van de bevolking niet afneemt; dat een boot met vluchtelingen nergens mag aanleggen; dat er in Nederland per jaar 100.000 aangiftes zijn van kindermishandeling; dat er scholen zijn die sjoemelen met examens, waardoor leerlingen nu de dupe zijn.

Gelukkig maar dat er ook goede verhalen zijn:

- over gelovigen die nieuwe vormen van kerk-zijn vinden omdat de oude hebben afgedaan;
- over hulpverleners die bijv. vluchtelingen, alleenstaande moeders en slachtoffers van geweld opvangen;
- ja, zelfs over hulphonden die bijv. kinderen met leesproblemen helpen lezen, gewoon door ontspannen aan hun voeten te liggen.

Goede verhalen zijn het, variaties op bijbel verhalen, zoals dat van de kleine David die de gewelddadige Goliath overwint, van een herder die

een verloren schaap zoekt, van een getraumatiseerd meisje van 12 dat ervaart.

“Wees niet bang en blijf geloven”. Dat zijn de woorden van profeten zoals Paus Franciscus, woorden waar je wat aan hebt. Geloven gaat altijd verder. Het betekent: opstaan en verdergaan...

Zie Jos Zwetsloot, Wijn en vuur, G & St. 2011.